

Tweede bestuursrapportage over de Programmabegroting 2023

Aan de slag Met Actief Noaberschap

Bestuurlijk verantwoordelijk:

College van B & W Hof van Twente

Coördinatie en eindredactie:

Afdeling bedrijfsvoering & concernstaf

Datum behandeling raad:

17 oktober en 6 november 2023

Inleiding

De gemeenteraad heeft de programmabegroting voor het jaar 2023 goedgekeurd. In juli 2023 werd de Zomerbrief behandeld met daarin de eerste bestuursrapportage 2023. Hierin zijn de autonome ontwikkelingen vastgesteld.

Op dit moment is de tweede bestuursrapportage (2e berap) beschikbaar, waarin we rapporteren over de ontwikkelingen die hebben plaatsgevonden van mei tot en met augustus van dit jaar.

Deze 2e berap begint met een korte schets van de belangrijkste ontwikkelingen per programma. Per programma zetten we uiteen wat de stand van zaken is en welke autonome ontwikkelingen er de afgelopen maanden waren (=financiële meevallers of tegenvallers ten opzichte van de begroting 2023). Die ontwikkelingen zijn al concreet en leiden tot wijzigingen van de begroting. In de beleidsagenda (de bekende 'stoplichttabel') maken we per beleidsactie inzichtelijk wat de stand

van zaken is voor alle resultaten die zijn opgenomen in de programmabegroting 2023.

Aansluitend beschrijven we op hoofdlijnen de voortgang in de diverse bestuurlijke projecten, programma's en agenda's.

Wij hopen dat we in het kader van de periodieke verantwoording hiermee een goed beeld schetsen van de relevante ontwikkelingen in de afgelopen maanden.

Burgemeester en wethouders van Hof van Twente,
de secretaris, de burgemeester,

drs. D. Lacroix drs. H.A.M. Nauta-van Moorsel

Programma 1: Burger en veiligheid

STAND VAN ZAKEN

1.1 Leges

De inkomsten aan (bouw) leges zullen naar verwachting over 2023 wat hoger uit kunnen komen dan geprognostiseerd. De bouwactiviteiten blijven vooralsnog hoog en ook enkele grotere projecten dragen bij aan dit te verwachten voordeel. Hoewel wij op korte termijn nog geen verandering verwachten, sluiten wij op termijn door gewijzigde omstandigheden (bijvoorbeeld stijging hypotheekrente) een ombuiging niet uit.

1.2 Omgevingsdienst Twente (ODT)

In 2023 hebben wij op basis van ervaringen uit het verleden een impuls gegeven aan de sturing en regievoering op de (uren) inzet van de ODT. Hoewel de inzet van de ODT ten behoeve van Hof van Twente hoog is (onder meer door het grote aantal agrarische bedrijven en milieutechnisch gezien diverse complexe bedrijven) is de verwachting dat

over 2023 geen aanvullende inzet noodzakelijk is en om die reden geen aanvullende middelen beschikbaar hoeven te worden gesteld.

1.3 Aanpassing APV

Het is gebruikelijk dat de VNG jaarlijks in de zomer een circulaire tot wijziging van de APV doet toekomen. Het betreft onder meer technische aanpassingen of wijzigingen als gevolg van veranderende wet- en regelgeving. Dit advies is basis voor de jaarlijkse aanpassing van de APV door de gemeenteraad en wordt veelal gecombineerd met eventuele lokaal gewenste overige aanpassingen/aanvullingen van de APV. Van de zijde van de VNG hebben wij vernomen dat de circulaire tot aanpassing van de APV pas in november gaat verschijnen. Op grond daarvan is behandeling van het voorstel tot aanpassing van de APV dit jaar niet mogelijk en zal deze worden doorgeschoven naar het eerste kwartaal van 2024.

1.4 Hybride werken

U stelde geld beschikbaar om binnen de gemeente hybride werken in te voeren. We zijn daardoor in staat om een aantrekkelijk werkgever te blijven en dat is ook nodig in deze krappe arbeidsmarkt. Doel is

flexibel te werken qua tijd, locatie en de wijze waarop het werk plaatsvindt. Het is een hedendaagse ontwikkeling die past bij een flexibele, wendbare en moderne werkgever die nog beter wil worden in haar dienstverlening richting inwoners. Flexibel werken draagt daarnaast ook bij aan een goede en gezonde balans tussen werk en privé.

We liggen op koers met de invoering van het hybride werken. Eind van het jaar zijn alle werkplekken voorzien van de juiste bureaus en andere benodigde middelen. Gevolg is dat er meer overlegplekken, videobelwerkplekken en stiltewerkplekken beschikbaar zijn. Hierdoor zijn er meer flexibele werkplekken beschikbaar. Ook is de regeling tijd en plaats onafhankelijk werken op 1 april 2023 van kracht geworden.

AUTONOME ONTWIKKELINGEN

1. Vervroegde Tweede Kamerverkiezingen in 2023

In 2023 worden door het Rijk voor deze verkiezingen geen extra budgetten verstrekt. De budgetten voor de (reguliere) Tweede Kamerverkiezingen van 2025 moeten ingezet worden in 2023.

2. Omgevingsdienst Twente

In 2022 is de voorbereiding op de organisatorische verandering als gevolg van het traject Herijking Financiering in gang gezet. De bijdrage aan de Omgevingsdienst Twente wordt conform de vastgestelde ontwerp programmabegroting 2024 structureel € 365.000 hoger.

De bijdrage is gebaseerd op een hogere inzet van het aantal uren. Na afloop van het boekjaar wordt het gerealiseerde aantal uren per deelnemer afgerekend.

Enkele factoren daarbij zijn:

- Het aantal bedrijven met milieubelastende activiteiten.
- Het strikter toepassen van de landelijke handhavingsstrategie (LHS) waardoor er sneller bestuursrechtelijke handhavingstrajecten worden opgestart en hiervoor juridische capaciteit nodig is.
- Complexere vergunning- c.q. handavingsdossiers waar veel advieswerk op van toepassing is en,
- Het ambitieniveau van Hof van Twente (positief vestigingsklimaat) werkt kosten verhogend.

BELEIDSAGENDA 2023			
	PROGRAMMA 1: BURGER EN VEILIGHEID	Besluit	Gepland
1	Evenementenbeleid	College	Q3 2023
2	Aanpassing APV vanwege sluitingstijden horeca	College	Q2 2023
3	Beleid mbt paracommercie	College	Q4 2023
4	Onderzoek naar BOA capaciteit	College	Q2 2023
5	Besluit tot (eventuele) invoering exploitatievergunning	College	Q4 2023
6	Besluit tot (mogelijke) invoering van vergunning voor kamerverhuur	College	Q1 2024
7	Algemene aanpassing van de APV	College	Q1 2024
8	Digitale dienstverlening verder uitbouwen	College	Q1 2024
9	Visie op dienstverlening actualiseren	College	Q2 2024
10	Verkiezingen 2e kamer	College	Q4 2023
11	Overbrengen fysieke archief voormalige gemeente Goor	College	Q2 2023
Gerealiseerd		Afdoening of planning	Afwijking in planning

Programma 2: Wonen en werken

STAND VAN ZAKEN

Provinciaal Programma Landelijk Gebied en Gebiedsgerichte aanpak

Eind juni heeft de provincie Overijssel het ontwerp PPLG ingediend bij het Rijk. Hiermee geeft de provincie invulling aan het Nationaal Programma Landelijk Gebied (NPLG) voor een integrale aanpak voor natuur, water en klimaat.

In dit ontwerp zijn naast natuur, water en klimaat ook een goed sociaaleconomisch perspectief voor het platteland en een toekomstbestendige landbouw als doel gesteld. De provincie heeft daarbij gekozen voor een gebiedsgerichte aanpak.

Samen met de gemeenten Borne, Enschede, Haaksbergen en Hengelo (gebied ZuidOostTwente) hebben we een eigen uitvoeringsvoorstel en begroting uitgewerkt. Waarin het werken van onderop, ruimte voor maatwerk en het gezamenlijk

optrekken met inwoners en ondernemers (participatie) het uitgangspunt is. Het uitvoeringsvoorstel werken we de komende maanden samen met de gebiedspartners verder uit.

Landbouw

Na aanleiding van de informatiebijeenkomst op 23 februari 2023 zijn we tijdens een 8-tal buurtschap bijeenkomsten in gesprek gegaan met agrarische ondernemers en inwoners over de opgaven en kansen vanuit het PPLG. Uiteraard zijn er zorgen en kritische vragen over bijvoorbeeld de stikstofopgave, maar we hebben vooral gemerkt dat agrariërs duidelijkheid willen en niet achterover willen leunen.

De gemeente ondersteunt agrariërs die stappen willen zetten. Zo kijken we bijvoorbeeld naar de mogelijkheden rondom monomestvergisting. Met een groep melkveehouders in Markelosebroek wordt gewerkt aan plannen om een biogashub te realiseren in combinatie met een opwerkstation voor groengas. In het gebied Markelo Noord wil DiMN actief aan de slag met maatschappelijk diensten en Kritische Prestatie Indicatoren (KPI's).

Vrijwillige Kavelruil

De kavelruilcommissie Hof van Twente zet zich actief in om agrariërs te helpen om door grondruil de bedrijfssituatie te verbeteren.. Het afgelopen half jaar zijn de laatste twee ruilplannen met 38 grondeigenaren afgerond en is er ruim 42 hectare geruild. Het project Markelo-Noord ronden we de komende periode af.

LEADER

De huidige LEADER periode 2014 - 2020 loopt na een verlenging van twee jaar eind dit jaar af. Voor de nieuwe periode (2023 – 2027) hebben we voor Zuid-West Twente een nieuwe Lokale Ontwikkelstrategie (LOS) opgemaakt en ingediend. Inmiddels is onze LOS goedgekeurd en hebben we de beschikking ontvangen. Dit betekent dat we in de periode 2023 – 2027 weer aan de slag kunnen met lokale projecten van onderop. De Thema's waar wij aan werken zijn: een Bloeiend, Boeiend, Groeiend en Stoeiend Zuid-West Twente.

PR & Communicatie

Het contact en de uitwisseling van kennis en informatie is wat ons betreft een essentieel onderdeel van het werken aan een vitaal platteland en een sterke landbouw. Naast de kennis- en werkbijeenkomsten hebben we het afgelopen half jaar 3 nieuwsbrieven verzonden en een tweetal minidocu's opgemaakt waarin we laten zien wat onze boeren doen, willen en kunnen.

Economie

Op Zenkeldamshoek zijn de laatste kavels recent verkocht en wordt het gebied bouwrijpgemaakt. Op dit moment (september 2023) wordt gezamenlijk met de aanvrager het stedenbouwkundig plan uitgewerkt voor uitbreiding van het bedrijventerrein in Hengevelde (ca 3 ha).

In Markelo is een aanvrager bezig met de voorbereiding van een bestemmingsplanprocedure voor uitbreiding van het bedrijventerrein (ca 2 ha).

Economische Ontwikkeling

Het Masterplan Centrum Goor wordt op dit moment geactualiseerd. In samenwerking met de ondernemers wordt een actieplan opgesteld om het centrum van Goor toekomstbestendig te maken. Ook vinden er gesprekken plaats met de andere kernen en worden er jaarplannen opgesteld.

In lijn met de landelijke trend vragen onze ondernemers meer personeel dan ze aan kunnen trekken. Ondernemersvereniging Goor Collectief heeft het initiatief genomen om een verkenning te starten naar de mogelijkheden voor slimmere energieoplossingen voor de ondernemers op de bedrijventerreinen Spechthorst 1 + 2, Zenkeldamshoek en De Whee. Dit om de huidige congestie op het energienet te bestrijden. Op dit moment wordt de haalbaarheid van een 'eigen' netwerk onderzocht. Voor de ondernemersverenigingen van de verschillende bedrijventerreinen heeft een informatieavond plaatsgevonden in het kader van het keurmerk veilig ondernemen (KVO). Hieruit voortgekomen acties worden uitgewerkt.

Omgevingsvisie

Het proces om te komen tot een goede, gedragen omgevingsvisie vraagt meer tijd dan gedacht. Vaststelling zal daardoor pas in 2024 kunnen plaatsvinden.

Bestemmingsplan Markelo Noord

Plan Markelo-Noord komt uiterlijk het 1e kwartaal van 2024 ter besluitvorming naar de raad. Reden dat het qua planning langer duurt heeft te maken met de hoeveelheid ingekomen zienswijzen. Dat geldt zowel voor dit plan (14 stuks) als op andere plannen die in 2023 in procedure zijn.

AUTONOME ONTWIKKELINGEN

3. Ontvlechting Regio Twente

Bij het ontvlechten van de oude Regio Twente is een deel van het budget gehandhaafd omdat toen nog niet exact duidelijk was hoe de verdeling qua kosten op onderdelen structureel zou gaan doorwerken. Nu we dat beter inzichtelijk hebben kan dit budget vrijvallen. Een structureel voordeel van € 100.000.

BELEIDSAGENDA 2023			
	PROGRAMMA 2: WONEN EN WERKEN	Besluit	Gepland
1	Locatiekeuze woonwagenstandplaatsen	College	2023
2	Realisatie woonwagenstandplaatsen	Raad	2024
3	Bestemmingsplan Markelo Noord vaststellen	Raad	Q1 2024
4	Bestemmingsplannen Goor op Stoom vaststellen	Raad	2023
5	Het 4e veegplan buitengebied vaststellen	Raad	2023
6	Routekaart energieneutraal uitvoeren	College	2023-2026
7	Agenda Biodiversiteit uitvoeren	College	2023-2026
8	Woningbouwlocaties in diverse kernen ontwikkelen	Raad	2023-2026
9	Omgevingsvisie vaststellen (?)	Raad	2024
10	Actualisering Centrumvisie Goor	College	2023
	Gerealiseerd	Afdoening of planning	Afwijking in planning

Programma 3: Leefomgeving

STAND VAN ZAKEN

3.1 Aanleggen pad en wegen tbv opheffen Nabo's

Volgens afspraak tussen ProRail en de gemeente Hof van Twente over het opheffen van 8 niet actief beveiligde overwegen (afgekort Nabo's) in onze gemeente worden onder regie van de gemeente ontsluitingsmaatregelen gerealiseerd.

Met de uitvoering is in juli 2023 begonnen en naar verwachting is het werk medio november 2023 klaar.

Programma 4: Sport, cultuur en onderwijs

STAND VAN ZAKEN

Cultuurnota

Aan de vernieuwde cultuurnota wordt momenteel gewerkt, zodat deze in 2023 nog kan worden besproken in de gemeenteraad. Hierbij worden de uitkomsten van de raadsbijeenkomst met culturele instellingen en verenigingen betrokken.

Actualisatie van de Basisinfrastructuur

De verwachting is dat de actualisatie van de Basisinfrastructuur (BIS) dit jaar afgerond zal zijn, de basis voor de subsidieregels. Hierbij worden geen grote wijzigingen worden verwacht.

Het intensieve, participatieve proces met de schoolbesturen om te komen tot een Integraal Huisvestingsplan (IHP) loopt momenteel. De kosten

voor het opstellen van het IHP zijn bij de zomerbrief als autonome ontwikkeling opgenomen. In het IHP komen gedeelde strategische onderwijsvisies samen, waarvan de onderwijshuisvesting in de kernen en buurtschappen is afgeleid.

Campus De Whee.

De betrokken schoolbesturen komen naar aanleiding van het haalbaarheidsonderzoek met een plan voor nadere invulling, waarna besluitvorming over het al dan niet doorzetten van de Campus kan plaatsvinden. We voorzien in het najaar een raadsbijeenkomst waarin de achtergrond van het IHP en de mogelijke Campus nader worden toegelicht, gezien de (financiële) consequenties die dit onderwerp kan omvatten.

BELEIDSAGENDA 2023				
	PROGRAMMA 4: SPORT, CULTUUR EN ONDERWIJS		Besluit	Gepland
4.1	Cultuurnota		Raad	4 ^e kw. 2023
4.2	Actualisatie Basisinfrastructuur		Raad	4 ^e kw. 2023
4.3	Integraal Huisvestingsplan (IHP)		Raad	4 ^e kw. 2023
4.4	Onderwijshuisvesting De Whee in Goor		College	1 ^e kw. 2024
Gerealiseerd	Conform planning	Afwijking van planning		

Programma 5: Maatschappelijke ondersteuning

Stand van zaken

5.1. Themanotities

Voor programma 5 wordt langs de 4 bekende beleidsthema's gewerkt: **Iedereen Doet Mee, Kansrijk Opgroeien, Vitaal Ouder Worden en Gezonde Leefstijl.**

Voor de themanotities ligt het iets genuanceerder. Gedeeltelijk konden met de beschikbaar gestelde budgetten bestaande initiatieven worden doorgezet op het gebied van (energie)armoede, proactieve vroegsignalering van schulden en samenwerkingspilots rondom Vitaal Ouder Worden.

Het opstarten van de initiatieven voor nieuwe ambities zal in het najaar starten, omdat na besluitvorming de focus eerst lag op het aantrekken van meerdere nieuwe medewerkers. Inmiddels zijn zij

gestart. Over de prioritering en planning kan in de eerste berap van 2024 nader worden gerapporteerd.

Klankbordgroep Toegankelijkheid

De klankbordgroep Toegankelijkheid is gestart, met als focus naast fysieke toegankelijkheid in de openbare ruimte ook digitale toegankelijkheid en leesbaarheid van gemeentelijke brieven. In 2023 is begonnen met nadere duiding van de rol en kaderstelling, en in 2024 wordt de rol van de klankbordgroep verder ingebed in de organisatie.

Woonzorgvisie

De nieuwe Woonzorgvisie is in het tweede en derde kwartaal van 2023, in samenwerking met de partners op het gebied van wonen en zorg opgesteld. Deze visie markeert een startpunt; daarna volgen processen met de betrokken partijen om een start te maken met het vormgeven van de visie in de praktijk.

Lokaal Preventieakkoord

In 2023 is verder uitvoering gegeven aan het lokaal preventie akkoord. We zijn gestart met de voorbereiding voor een nieuw lokaal preventie akkoord voor de periode vanaf 2024. Hiermee samenhangend is een Plan van Aanpak voor de zogenaamde SPUK Gala geschreven. Dit was nodig

om de financiering voor de komende jaren rond te krijgen. Voor wat betreft het onderdeel alcohol en middelengebruik ligt er een relatie met het Preventie en Handhavingsplan Alcohol en Middelengebruik. Dit wordt in het 4e kwartaal 2023 aan de Raad aangeboden. Een informerende Raadsbijeenkomst is gepland voor 29 november. Het nieuwe Lokaal Preventie Akkoord wordt zo mogelijk in het 4e kwartaal 2023 maar uiterlijk in het eerste kwartaal 2024 door het college vastgesteld.

Evaluatie van het minimabeleid

Op dit moment loopt de evaluatie van het minimabeleid onder de inwoners die de afgelopen periode gebruik hebben gemaakt van de onderliggende regelingen. Het doel is om meer inzicht te krijgen in de tevredenheid over het aanbod. De resultaten zijn input voor het vernieuwde minimabeleid. Over dit onderwerp wordt ook een informerende raadsbijeenkomst georganiseerd.

AUTONOME ONTWIKKELINGEN

4. Jeugdzorg

Er is sprake van een stabilisatie van het totaal aantal jeugdigen in de jeugdzorg. Vanwege de stijging van tarieven en door de toename in zwaarte van de zorg, stijgen de kosten.

Het aantal jeugdigen in het gedwongen kader neemt, tegen de landelijke trends in, toe in Hof van Twente. Een duidelijk aanwijsbare oorzaak hiervoor kennen we op dit moment niet. Het kan veroorzaakt worden door een inhaaleffect. In het jaar 2022 was het aantal jeugdigen in het gedwongen kader in onze gemeente relatief laag. De toename van de zorgzwaarte blijkt bijvoorbeeld uit de toename in de oplussing van zorg op verblijf.

Voor de komende jaren wordt een verdergaande stijging van de tarieven verwacht vanwege CAO stijgingen, caseloadverlagingen bij de jeugdbescherming en kwaliteitsverbeteringen in de meest intensieve vormen van jeugdzorg (invoering kleinschaligheid in de gesloten jeugdzorg). Wanneer het aantal cliënten niet afneemt en/of de zorgzwaarte niet daalt dan zullen de kosten verder stijgen.

5. Huishoudelijke ondersteuning

Bij de maatwerkvoorziening huishoudelijke ondersteuning is sprake van een aantal ontwikkelingen. De volume ontwikkeling blijft iets achter bij hetgeen we eerder geraamd hadden (minder sterke groei aantal cliënten). Dit levert een financieel voordeel op. Echter tegelijkertijd is sprake van kostenverhoging op grond van prijsontwikkelingen. Een nieuw contract per 1-1-2024 leidt tot hogere kosten en er is sprake van een forse CAO ontwikkeling (14% stijging lonen in deze sector). Deze komt terug in een verhoging van het tarief dat wij moeten betalen omdat wij op grond van de AMvB reële prijzen verplicht zijn hier rekening mee te houden. Per saldo ramen wij een structureel negatief effect van € 350.000.

BELEIDSAGENDA 2023			
	PROGRAMMA 5: MAATSCHAPPELIJKE ONDERSTEUNING	Besluit	Gepland
5.1	Actualisatie Visie De Gezonde verbinding	Raad	1 ^e Kw 2024
5.2	Evaluatie en actualisatie Lokaal Preventieakkoord	Raad	1 ^e Kw 2024
5.3	WoonZorgVisie	Raad	4 ^e Kw 2023

Gerealiseerd	Conform planning	Afwijking van planning
--------------	------------------	------------------------

Programma 6: Algemene dekkingsmiddelen & Overhead

AUTONOME ONTWIKKELINGEN

6. Juridische kosten cyberaanval

In de afgelopen jaren zijn kosten gemaakt in verband met de cyberaanval uit december 2020 in de vorm van juridische advisering, duiding, verplichte procesvertegenwoordiging en griffierecht in de door de gemeente ingestelde dagvaardingsprocedures. Het college heeft op basis van een inhoudelijke belangenafweging (gehoord de raad) besloten om in hoger beroep te gaan tegen het vonnis van de rechtbank uit mei jl. waarin onze vorderingen in eerste aanleg waren afgewezen. De totale juridische kosten van het hoger beroep worden op basis van de onderhandelingen met en opgave van First lawyers geraamd op 113.000 euro. Daarnaast zijn eerder dit jaar juridische kosten gemaakt onder meer voor de advisering over de mogelijkheden van hoger beroep en voor de proceskostenveroordeling die resulteerde uit het vonnis. Dit alles leidt tot een incidentele

autonome ontwikkeling ten bedrage van 205.000 euro.

7. Hogere prijsindexaties software

Met ingang van 2023 zijn hoge prijsindexaties van toepassing. Voor software is de prijsindex gestegen met 20%. Voor beheersdiensten met 7%.

8. Transitiebudget regiebureau 2023

De meerkosten van € 170.000 euro komen voort uit personele inzet. De afronding van de nieuwe werkelijkheid (DNW) duurde wat langer dan gepland en de personele inzet was nodig om de nieuwe visie Regievoering I&A goed te kunnen borgen en te komen tot een implementatieplan dat voortvloeit uit de al eerder opgestelde visie.

9. Meicirculaire 2023

Verwerking van de doorwerking van de meicirculaire 2023.

De belangrijkste onderwerpen die in deze circulaire tot budgettaire effecten leiden zijn de bijstelling van de uitkeringsfactor en uitkeringsbasis, actualisaties van de financiële kaders voor de Hervormingsagenda jeugdzorg, en invoering eigen bijdrage Wmo met ingang van 2026. Daarnaast zijn er enkele specifieke

middelen opgenomen zoals voor flankerend beleid energiearmoede, aanpak armoede en schulden, leerlingenvervoer Oekraïners, taal voor ontheemden uit Oekraïne en maatschappelijk begeleiding. Via een afzonderlijke raadsbrief is de raad geïnformeerd over meicirculaire 2023.

Deze meicirculaire heeft voor 2023 een positief effect van € 1.088.000. Voor 2024 bedraagt dit € 1.017.000, voor 2025 € 742.000, voor 2026 € 102.000 en voor 2027 € 74.000. Vanaf 2028 is er sprake van een negatief effect van € 1.012.000.

10. Kapitaallasten

De kapitaallasten, doorbelasting rente en afschrijving, voor 2023 worden incidenteel bijgesteld op basis van de actuele stand na de jaarrekening 2022. In het jaar na afronding c.q. realisatie wordt pas gestart met afschrijving. De lasten schuiven een jaar door. Daarnaast is bij de 1e bestuursrapportage op basis van enkele aannames rekening gehouden met een bijstelling van de afschrijvingslasten door wijziging van het afschrijvingsbeleid. De herberekening en verwerking van de kapitaallasten leidt tot een positieve correctie van de lasten. Per saldo een

voordeel in 2023 van € 590.000. Voor de jaren 2024 tot en met 2026 € 150.000 per jaar.

11. Financieringslasten

De daadwerkelijke financieringsbehoefte is 2023 veel lager dan verwacht. Onder andere door meer (incidentele) rijksbijdragen. De werkelijke uitgaven volgen pas in de loop van de tijd. Zoals bijvoorbeeld een deel van de middelen voor opvang Oekraïners en klimaatmiddelen. Met daarbij een stijgende rente, waarbij ook over beschikbare middelen weer een rentevergoeding wordt verstrekt leidt dit tot een renteopbrengst in plaats van (meer) geraamde lasten voor het lopende boekjaar, Een voordeel van € 625.000 in 2023.

De verwachting is dat dit ook nog enigszins doorloopt in 2024 en 2025, respectievelijk een voordeel van € 250.000 en € 100.000 per jaar. Daartegenover staat de rente voor nieuwe financiering is gestegen. Dat heeft impact op de meerjarenbegroting, op basis van de geplande investeringen.

12. Verhelpen lekkages verwarmingssystemen

De lekkages in het verwarmingssysteem bevonden zich op een moeilijk bereikbare plek onder de grond tussen het gemeentehuis en de bibliotheek. Het ging hier om een op korte termijn noodzakelijke reparatie

waarmee binnen de bestaande (van toepassing zijnde) budgetten geen rekening is gehouden c.q. kon worden gehouden.

13. Prijsontwikkelingen 2023

In de begroting 2023 is geanticipeerd op mogelijke kostenstijgingen en daarmee incidenteel de gevolgen van prijsontwikkelingen en inflatie naar aanleiding van de hogere prijzen op de energiemarkt in 2022 op te kunnen vangen. Om proactief in te spelen op deze verwachte ontwikkeling was een budget van € 1 miljoen geraamd.

Bij deze bestuursrapportage wordt het bedrag ingezet en verdeeld naar de budgetten waarbij sprake is van hogere (meer)kosten.

Inzet budget prijsontwikkelingen 2023:

- onderhoud wegen 2023 € 400.000
- openbare verlichting 2023 € 79.000
- energielasten (meerkosten gas 2023) € 175.000
- Gildebor DVO 2023 € 63.000
- ODT indexering 2023 € 53.500
- aansprakelijkheidsverzekering 2023 € 57.500
- software regiebureau € 107.500

- restant inzet indexatie jeugdzorg € 64.500

14. Overige ontwikkelingen

Naast de voorgaande toegelichte autonome ontwikkelingen worden diverse kleinere, (deels technische) en budgettair neutrale wijzigingen verwerkt en deze zijn niet specifiek toegelicht bij de programma. Deze betreffen onder andere:

- Overheveling (restant)budgetten ten laste van reserves.
- Opvoering en actualisatie sisa-regelingen zoals opvang Oekraïners, brede sport en btw-sport.
- Jaarlijkse vervangingsinvesteringen automatisering binnen de beschikbare middelen.
(investeringskredieten € 80.000 per jaar en driejaarlijks € 150.000)
- Bijstelling krediet uitvoering nieuwe brug Langenhorsterweg als gevolg van duurzamere en circulaire materiaalkeuzes.
(investeringskrediet: € 30.000)
- Maatregelen verkeersveiligheid. Dit wordt gedekt vanuit de beschikbare middelen (raamkredieten GMP) en voor de andere helft door een subsidie vanuit de Provincie. De uitvoeringsperiode van deze investeringen is vijf jaar. Hiervoor worden de komende vijf jaar

uitvoeringskredieten beschikbaar gesteld (investeringskredieten 2023-2027 gemiddeld € 153.000 per jaar).

- Aanvulling krediet Wilsonweg-Goorseweg met een aanvullende bijdrage van het Rijk (investeringskrediet € 145.000).
- Het plan Meerkol/Vinkstraat is in een definitieve fase beland waarmee ook de feitelijke uitvoeringskosten gaan komen. Uitvoering en dekking binnen het bestaande GMP en externe middelen (investeringskrediet € 316.000).
- Conform planning wordt de toplaag van twee kunstgrasvelden vervangen bij SV Delden en VV Bentelo. Hiervoor worden twee investeringskredieten opgevoerd. De lasten worden gedekt door de instelling van twee nieuw te vormen afschrijvingsreserves. Deze worden gevoed vanuit de daarvoor ingestelde bestemmingsreserve vervanging kunstgras. (twee investeringskrediet ad € 250.000).
- Twee opvanglocaties in de Hof zijn geschikt gemaakt (verbouwd/gerenoveerd) voor de opvang van vluchtelingen (De Welp in Markelo) en Oekraïners (De Puntdak in Goor). De investeringen dienen boekhoudkundig te worden geactiveerd en afgeschreven. De kosten worden volledig vergoed door zowel het

COA als door het Rijk. (investeringskredieten respectievelijk € 708.000 en € 707.000)

15. Dividendbeleid Cogas

De maatschappelijke ontwikkelingen en ontwikkelingen in de energiesector zijn aanleiding geweest om het dividendbeleid van Cogas te heroverwegen.

Met ingang van het dividenduitkeringsjaar 2028 (gebaseerd op het nettoresultaat van het boekjaar 2027) wordt het jaarlijkse dividend resultaatafhankelijk en in plaats van een vast bedrag. Daarbij wordt de te verwachten uitkering ook lager. Op basis van een gemiddeld jaarlijks resultaat van Cogas van € 6 miljoen per jaar leidt dat tot een dividenduitkering van € 3,4 miljoen. Voor Hof van Twente is dat € 449.000. Ten opzichte van de bestaande raming van € 669.000 per jaar. Vanaf 2028 dan een nadeel van € 220.000.

Tabel autonome ontwikkelingen

Autonome ontwikkelingen 2e bestuursrapportage 2023

Omschrijving	2023	2024	2025	2026	2027
1 Vervroegde Tweede Kamerverkiezingen in 2023	-118.000		118.000		
2 Omgevingsdienst Twente		-365.000	-365.000	-365.000	-365.000
3 Ontvlechting Regio Twente	100.000	100.000	100.000	100.000	100.000
4 Jeugdzorg	-622.000	-457.000	-437.000	-437.000	-437.000
5 Huishoudelijke ondersteuning		-350.000	-350.000	-350.000	-350.000
6 Juridische kosten cyberaanval	-120.000	-85.000			
7 Hogere prijsindexaties software		-110.000	-110.000	-110.000	-110.000
8 Transitiebudget regiebureau 2023	-170.000				
9 Meicirculaire 2023	1.088.000	1.017.000	742.000	102.000	74.000
10 Kapitaallasten	590.000	150.000	150.000	150.000	
11 Financieringslasten	625.000	250.000	100.000		
12 Verhelpen lekkages verwarmingssystemen	-141.000				
13 Prijsontwikkelingen 2023	-1.000.000				
13 Prijsontwikkeling 2023, dekking stelpost	1.000.000				
14 Overige ontwikkelingen	35.337	101.126	102.776	111.466	113.851
15 Dividendbeleid Cogas					
Totaal	1.267.337	251.126	50.776	-798.534	-974.149

Stand van zaken budgetoverhevelingen 2022-2023		
1.	Ov. Aangelegenheden inzake sport	De opdracht voor visie sportpark Heeckeren is inmiddels opgesteld. Voor andere MFA's (multifunctionele accommodaties) zijn inmiddels onderzoeken/quick scans uitgevoerd.
2.	Woonwagens en woonwagencentra	Het proces om te komen tot de inrichting van woonwagenstandplaatsen loopt nog. Voorlopige planning is dat vanaf medio november een zienswijze ingediend kan worden zodat het proces formeel gaat lopen. Na afhandeling wordt het ter besluitvorming aangeboden aan de gemeenteraad.
3.	Buurtschapszonneparken	Er is een trainee ingezet om te komen tot verdere invulling van het project buurtschapszonneparken.
4.	Energietransitie	Inzet inhuur personeel.
5.	Overige kunstbeoefening/-bevordering	Het budget zal naar verwachting nog dit jaar (subsidie Heimland) worden ingezet.
6.	Concernstaf (Wet Open Overheid)	Tot heden is er € 45.000 benut voor de benodigde personele inzet. Er resteert € 16.000 en dit bedrag zal dit jaar naar verwachting ook ingezet worden.
7.	Algemene voorzieningen WMO en Jeugd	Integrale versterking van de frontoffice is gerealiseerd. Budget wordt uitgegeven.
8.	Armoedebeleid	In 2023 is/wordt ondersteuning geboden aan de mensen die in financiële armoede leven. De kosten hiervoor worden in 2023 gedeclareerd.
9.	Ruimtelijke ontwikkeling	Detachering ingezet ten behoeve van ontwerp omgevingsvisie. Er zijn 8 roadshows gehouden.
10.	Communicatie	Het traject Wet Digitale Overheid is in gang gezet en heeft in 2023 prioriteit gekregen.
11.	Bijzondere Bijstand	De verwachting is dat de budgetten grotendeels worden uitgegeven in 2023. Contracten voor Wwb:Re-integratie, trajectkosten zijn later aangegaan, onder ander door het moeilijk krijgen van personeel, loopt een deel van de verplichtingen door in 2024.
12.	Wwb:Re-integratie, trajectkosten	
13.	Schuldhelpverlening	

Projecten & programma's

In het voorjaar zijn de themanotities vastgesteld. Momenteel bekijken wij de samenhang tussen de themanotities en de lopende bestuurlijke projecten en programma's. Daarbij komt ook aan de orde hoe wij over de voortgang op de themanotities rapporteren. Bij het jaarverslag 2023 komen wij hierop terug. In afwachting daarvan geven wij onderstaand van een beperkt aantal onderwerpen de stand van zaken weer.

1. Project Op Stoom (TSB-terrein)

Het project Op Stoom is volop in ontwikkeling en goed op gang. De afgelopen periode heeft het college de plannen voor het deelgebied Stoombad (34 woningen) en Parkrand Zuid (80 woningen) vastgesteld en aangeboden aan de gemeenteraad. Hierbij is met Viverion de afspraak gemaakt om ook een appartementencomplex met sociale woningen (ca 24 a 30) te realiseren. Hiermee is een mooie start gemaakt voor de eerste 114 van de totale 400 woningen in het gebied.

Ook heeft het college een besluit genomen over de invulling van deelgebied Sportrand. Hier komt ruimte

voor de benodigde woonwagendplaatsen, waar we vijf plekken gaan realiseren. Ook heeft het deelgebied ruimte voor ca 10 grondgebonden woningen en een appartementencomplex. Deze gehele vlek van ca 40 woningen zal door Viverion worden ingevuld voor sociale woningbouw. Ook voor het fabrieksterrein en het stadspark zijn de eerste plannen opgepakt om verder uit te werken. Financieel loopt het project boven verwachting, de huurstream is positief en door de subsidies is er een buffer opgebouwd om toekomstige (extra) kosten af te dekken.

2. Programma Biodiversiteit

In ons programma KleurRijkLeven is het concreet uitvoeren door pilots en projecten tot nu toe de belangrijkste pijler. Door de concrete projecten zijn veel inwoners en ondernemers direct betrokken bij het programma en wordt vergroening en het werken aan biodiversiteit zichtbaar.

Via de akkerrandenregeling is er ook in 2023 weer ongeveer 60 kilometer aan kleurrijke akkerranden gerealiseerd. Onze deelname aan het project 1001 ha kruidenrijk grasland heeft inmiddels ruimte 125 hectare extra kruidenrijk grasland opgeleverd. Via de projecten "Meer Bomen.nu" en "Boomdeeldagen"

werken we aan de doelstelling 35.000 extra bomen in de Hof. Er zijn inmiddels 23.000 zaailingen, 500 bomen en 10.000 stuks bosplantsoen uitgedeeld.

Onze bermen worden inmiddels conform ons bermenplan voor het tweede jaar ecologische beheerd. In 2024 worden de eerste resultaten geëvalueerd en wordt het beheerplan voor 2025 en verder uitgewerkt. Via het project “Natuur voor Elkaar” geven we vanuit het programma biodiversiteit onder andere een extra groene impuls aan Goor (Tuindorp en het Spoorpark).

Op vrijdag 29 september 2023 organiseren we De Dag van het Groen. We laten dan samen met onze groene organisaties zien wat we allemaal in beweging hebben gezet en waar we staan met het programma. Als vervolg op deze bijeenkomst werken we voorstellen uit voor de borging om blijvend te werken aan het behouden en versterken van de biodiversiteit in onze gemeente.

3. Project Omgevingsvisie

In het proces dat zal leiden tot een gemeentelijke omgevingsvisie zijn dit jaar een achttal roadshows georganiseerd verspreid over de kernen en buurtschappen in de gemeente. In totaal hebben 600 inwoners deelgenomen aan en hun inbreng geleverd tijdens deze bijeenkomsten. Deze zijn in samenwerking met stads-, dorps- en buurtschapsorganisaties georganiseerd. In samenwerking met de raads werkgroep en raad wordt de input van deze roadshows gebruikt bij het schrijven van een concept-omgevingsvisie.

4. Project OSA

De behoefte aan nieuwe en duurzaam inzetbare opvang van vluchtelingen neemt toe. Dit uit zich in toenemende taakstellingen voor de doelgroepen Asielzoekers en Oekraïners.

Nu blijkt dat de opvang langer duurt dan eerder gedacht veranderen ook de behoeftes van vluchtelingen. Denk hierbij aan het vinden van passend werk en scholingsbehoeftes.

In de afgelopen periode hebben wij nieuwe opvangplekken gerealiseerd

- twee opvanglocaties voor Oekraïners; in voormalig Puntdakschool in Goor (75

- opvangplekken) en aan de Hagmolenweg in Ambt Delden (30 opvangplekken)
- een noodopvang voor 75 asielzoekers in voormalig basisschool De Welp in Markelo.

Wij leveren onze vastgestelde bijdrage in de opgelegde taakstellingen voor onze regio of provincie en doen dit op een manier die passend is bij onze gemeente: met eigen regie, verspreid over de kernen en in samenwerking met ketenpartners, omgeving en vele vrijwilligers.

In de vastgestelde 'bestuursopdracht opvang vluchtelingen Hof van Twente' is onze bestuurlijke opgave geformuleerd in de ontwikkeling van nieuwe locaties en het beheren van de bestaande opvanglocaties. Bij aanvang was project OSA door "crisis" gestuurd, waarbij mensen binnen de organisatie zijn vrijgemaakt om uitwerking te geven aan de vraag en waarbij samenwerkingen vooral ad hoc en incidenteel plaats vonden. Dit is een logische aanpak bij een dergelijke urgente vraag. Echter, nu de focus verschuift naar het realiseren van meer duurzaam inzetbare opvanglocaties werken wij aan een meer structurele aanpak en inbedding van deze opgave in de gemeentelijke organisatie. Momenteel

wordt gewerkt aan een projectvoorstel waarin de financiële consequenties in beeld worden gebracht en hoe we dit qua personele inzet gaan organiseren. Deze kosten kunnen worden gedekt uit de bijdrage dat in 2023 per beschikbaar bed wordt ontvangen. Resterende voordelen zullen worden toegevoegd aan de reserve "OSA en urgente doelgroepen".

Financiële stand van zaken

In de volgende tabel is een samenvatting opgenomen van de financiële stand van zaken van de bestuurlijke projecten, programma's en agenda's.

Overzicht projecten en programma's	Soort	Dekkings middels besluit	In 2023 Uitgegeven/ Ingekomen	T/m 2023 Uitgegeven/ Ingekomen	Aangegane verplichtingen	Verplichtingen nog aan te gaan	Verwacht Totaal Uit/In	Verwacht Tekort (-) of Overschot (+)
1a. Op Stoom - krediet (excl aankoop)	uitgaven	€ 1.237.000	€ 295.492	€ 807.277	€ 98.000	€ 331.723	€ 1.237.000	€ 0
	inkomsten	€ 1.037.000	€ 51.330	€ 109.830		€ 927.170	€ 1.037.000	€ 0
	saldo project							€ 0
1b. Op Stoom - beheer	uitgaven	€ 362.099	€ 293.255	€ 293.255		€ 7.000	€ 300.255	€ 61.844
	inkomsten	€ 362.099	€ 423.071	€ 423.071		€ 27.000	€ 450.071	€ 87.972
	saldo beheer							€ 149.816
		De stand van de reserve TSB was per 1-1-2023 € 2.390.567 (waarvan € 2.245.300 ontvangen subsidies) Het saldo van het beheer per einde 2023 wordt toegevoegd aan de reserve TSB						
2. Agenda Biodiversiteit	uitgaven	€ 1.319.364	€ 150.470	€ 671.588		€ 647.776	€ 1.319.364	€ 0
	inkomsten	€ 319.364	€ 20.000	€ 257.322	€ 62.042		€ 319.364	€ 0
	saldo agenda							€ 0
3. Omgevingsvisie	uitgaven	€ 275.000	€ 23.606,12	€ 135.166,16	€ 72.631	€ 35.872	€ 243.669	€ 31.331
	inkomsten						€ 0	€ 0
	saldo agenda							€ 31.331
4. Project OSA	uitgaven	€ 8.397.000	€ 4.207.178	€ 4.207.178	€ 956.627	€ 3.233.195	€ 8.397.000	€ 0
	inkomsten	€ 8.397.000	€ 890.059	€ 890.059	€ 7.406.941	€ 100.000	€ 8.397.000	€ 0
	saldo agenda							€ 0